

10. Tatranské Listy - výber z korešpondencie V. Roya

28. augusta 1934

Veľaváženej firme na Veľkovýrobu Mlčania: Pani Vierovej Royovej a spol. v Turč. Sv. Martine (v Ulici milo - starootcovskej) v nádeji pilnejšieho dopisovania najsrdečnejší pozdrav spod Tatier. Rádio nám hlásilo, že niekoľko dní nezvestná rodina básnika Roya vo vernom sprievode svojho nepostrádateľného pomocníka, odoslala konečne dáždňik, „Ktorého pravzor“ na pripojenom obrázku(*pod obrázkom*

Royov text: „John Hanway, ktorý prispel ku všeobecnému upotrebovaniu dáždňika“) i s jeho povestným popularizátorom úctive pripojujeme s poznámkou, že toto „chránidlo“, po päťdnových sťahovacích námahách k väčšej sláve rodu postavené očakávajú, keď aj nie definitívny príchod všetkých, tak aspoň návštevu hlavy rodiny: 67 kg.

Oľga – Vlada

Theovi H.Florinovi Nový Smokovec

9.12.1935 Večer

Žijem hoci ma už pár ráz pochovali. Keď som bol v lete v mojej doline, v púchovsko – záriečskej, kde môj rod pôsobí už od r.1767, a kde som aj 12 r. pôsobil, hoci som chcel chodiť inkognito (čo sa mi čiastočne aj darilo, veď som tam nebol chodiť už od r.1925) a ukázať deťom kadečo, „moji sediaci“, keď sa dozvedeli, že som v doline, lebo si mysleli, že som umrel (Legionári

a dobrovoľníci, ale i šediví starci) vyhľadávali ma nielen v hoteli, ale šli za mnou aj do súkromných domov (pravda, ku svojim známym), kde som bol na návšteve a ohromne sa tešili, že žijem, a potom mi ukazovali na zrelé ovocie mojej tvrdej roboty. Stalo sa, že známi mužskí ma stretli, nepoznali, hoci mi desaťročie hľadali do tváre, keď som ich poučoval, budil, tešil, chlácholil a rozveseľoval, nesúc s nimi bremeno dňa i údely. Jednoducho nepoznali ma alebo mysleli, že som mŕtvy. Pravda, boli aj výnimky. Ale ani jedna zo žien, ktoré som sobášil, deti im krstil atď. nezabudla na moju tvár, a keď ma strela na ulici, hneď zastala a vítala ma srdečne. U nás ženy neraz dokazujú viacej rozumu i vtipu, rozvahy i citu, ako mužskí. A mojim deťom preukazovali nesmierne dojemné sympatie.

Z knihy: Vladimír Roy Tatranské Listy - výber z korešpondencie Vladimíra Roya 1934/1936 Zostavila: Ľuba Rusnáková

J 1,4-5

Daj nám, Kriste, lásky čistej, vštep ju v našu biednu hrud', by sme čuli v mysli hmlistej Tvoje mocné: svieť a buď! Prispor viery v Slovo Tvoje, ním plá Evanjelium, posil', keď nás stihnú boje pokušenia, osvieť um.

Svetlo krásy, lásky, pravdy nech nás blaží v živote, ono nech nás spasí navždy v hrobu tmách a pustote.

1914

Moja duša je studňa (Báseň v próze) 7.

Moja duša je studňa ...

Zrkadlom jej hladiny letia oblaky, na nej odráža sa aj slnce, keď planie na Zenite; snivou nocou omladnutej Vesny vibruje na nej chvejnú svetlo hviezd, symbolov večnosti...

V jasavé Ráno objavuje sa na nej plavý obraz kučeravej hlávky, jej prstene planú rudozlatou žiarou, a oči – blížence svietia nezábudkový, lúčom dievčej nehy, čo vyžiaruje zo sviece tela, plesa lásky....

A rubínové rtíky, čo ešte neznajú drsné zvuky, zúfalosťou sklamaní zvlnenej kliatby volajú mäkkým hláskom miloty:

O – t – e – c – k – o!...

A v útrobach duše – studne hučí to tiahlou ozvenou, v studni, ktorá má tmavé, slzami zvlhnuté steny... Na jej dne, keď žriedlo napája, neviditeľný zdroj búrných vln života, je voda mŕtna, kormútená Túhou veľkých tmavosiných hôr, keď jej prúdy nekalia stoky prívalu...

Moja duša je studňa vody slanej slzami bolesti, a znojom námah, ona však sládne i prítokom radosti, čo vykúzlila priazeň rýchlo miznúcej chvíľky šťastia.

Studňa, ktorú som kopal rylom tvrdých zkušností a sklamaní...

Však jej živý obsah vlynul do nej z tajomných hĺbok neznámeho prameňa, on jedine je mojím...

Čo mám robiť, aby nezbahnatela táto studňa záhad?

Nechže chodí k nej čerpať každý dľa vôle!

Veď voda darov milosti nesmie vyschnúť márne...

Nech teda osviežuje vyprahlé rty spolutrpiteľa, pútnika – blížneho...

1926

Nitzschemu
Úryvok z básne

Nadarmo žiadam, by's sa vteliť znova
a zakvitol, sťa hoľa Áronova,
by's kajúce sa pokoril pred krížom,
kde vykrvácal bolesti Muž v Piatok Veľký,
sinalosť Jeho dnes, ach, toľkým k zdraviu slúži,
On živým je na večných vekov veky,
bo svojou žertvou lásky srdcia tuží
a láme ľudskej šelmy sivé vzteky,
čo vziať by chcely sviežu nádej duši,
že nezapadane v smrti večnú Noc....

Ja v pôstnom čase chcem Ti želať zasa:
Nech duch Tvoj k bránam nebeským sa vznáša,
by's zhliadnuť mohol smilovania ráno...
To preto, že's raz vyrknul veľké „Áno“
v mrákotách duše hrozným bôľom spiatej:
- Oh, Nazaretský, Majstre cesty svätej,
si víťazom, hoc zomrel si na kríži...
V pôste, 1925